

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/historia-z-ipn/187209,Piotr-Brzezinski-Czerwiec-1976-r-w-Gdansk.html>
27.02.2026, 00:47

Piotr Brzeziński: Czerwiec 1976 r. w Gdańsku

W obiegowej opinii Czerwiec '76 to Radom, Ursus i – rzadziej wspominany – Płock. Mało kto pamięta, że tamtego lata do dużego strajku doszło także w Gdańsku. Po latach warto przypomnieć przebieg tamtego protestu.

[Czerwiec 1976](#)

28.06.2026

Powodem robotniczego buntu była ogłoszona przez premiera PRL Piotra Jaroszewicza drastyczna podwyżka cen żywności. Mięso miało zdrożeć o 69 proc., nabiał – 50 proc., warzywa – 30 proc., a cukier aż o 100 proc. Podwyżkę zapowiedziano wieczorem 24 czerwca 1976 r. Nazajutrz w szeregu polskich miast robotnicy porzucili pracę. Najpoważniejsze protesty miały miejsce w województwach: warszawskim, radomskim, elbląskim, łódzkim, gdańskim i szczecińskim. W obawie przed rozlaniem się fali strajkowej władze ograniczyły łączność telefoniczną i teleksową. Mimo to, strajki ogarnęły blisko sto zakładów na terenie 24 województw, a pracę przerwało około 70-80 tys. ludzi. Tylko jednak w Radomiu, Ursusie i Płocku robotnicy wyszli na ulice, co doprowadziło do starć z milicją, zniszczeń i śmierci dwóch manifestantów.

Czerwiec w kontekście Grudnia

Gdański protest miał inny charakter. Tutejsi robotnicy dobrze pamiętali masakrę z grudnia 1970 r. Bojąc się prowokacji Służby Bezpieczeństwa, woleli nie wychodzić na miasto i rozpoczęli strajk okupacyjny. Do strajku przystąpiło 10 tys. pracowników Stoczni Gdańskiej im. Lenina, oraz część załóg ZREMB-u, BUDIMOR-u i Zakładu Remontowo Montażowego Wojewódzkiego Związku Spółdzielni Mleczarskiej w Pruszczu Gdańskim. W niektórych innych zakładach załogi podjęły pracę, lecz ostentacyjnie zwolniły jej tempo.

Przed południem 3 tys. wzburzonych robotników otoczyło dyrekcję Stoczni Gdańskiej. Domagali się wyjaśnień i spotkania z przedstawicielami władz. Dyrektor Klemens Gniech bezskutecznie nawoływał ich do powrotu do pracy. Reszta załogi pozostała w tym czasie na swoich wydziałach. Do stoczni przybył I sekretarz KW PZPR Tadeusz Fiszbach i wicewojewoda Jan Mariański.

Rozpoczęto rozmowy. Fiszbach zaczął swoje wystąpienie niefortunnym zwrotem „towarzysze”:

„Tłum odpowiedział mu jednomyślnie: nie jesteśmy towarzyszami, jesteśmy obywatelami, towarzysze to jesteście wy, biurokraci, ludzie dyktatury”

– czytamy w relacji opublikowanej nieco później przez emigracyjne pismo „Aneks”. W słownym starciu z rozgoryczonymi robotnikami reprezentantom władz zabrakło argumentów. Ich przemówienia były przerywane gwizdami i gniewnymi okrzykami. Manifestanci żądali cofnięcia podwyżek i przybycia do Gdańska Edwarda Gierka. Narzekali na braki w zaopatrzeniu, trudne warunki mieszkaniowe i uciążliwą pracę. Postanowili kontynuować strajk i zorganizować kolejny wiec w dniu następnym.

Gierkowski krok wstecz

Jeszcze 25 czerwca rząd ugiął się pod presją robotniczych manifestacji:

„Towarzysze, pomyliliśmy się w ocenie nastrojów społeczeństwa”

– stwierdził w rozmowie ze współpracownikami Gierka. Wieczorem Jaroszewicz odwołał zapowiedzianą przez siebie dzień wcześniej podwyżkę. Zrobił to jednak w sposób pokrętny, ani słowem nie wspominając o strajkach. Jednocześnie, na uczestników protestów spadły „ciche” represje. SB poddała ich inwigilacji, a z pracy zwolniono niemal sto osób, głównie pracowników Stoczni Gdańskiej.

Władza robiła dobrą minę do złej gry. Wycofanie podwyżki ukazano w reżimowych mediach jako efekt „konsultacji” ze społeczeństwem i przykład skutecznego działania „socjalistycznej demokracji”. Na polecenie Gierka, w całym kraju zaczęto organizować wiece poparcia dla partii i rządu. Jak łatwo się domyślić, w telewizji przedstawiano je jako zupełnie spontaniczne. W rzeczywistości były one starannie reżyserowane, a w KC PZPR ustalano nawet kolejność wystąpień poszczególnych mówców.

► [Czytaj więcej na portalu przystanekhistoria.pl](#)

[Poprzedni Strona](#)

[Następny Strona](#)

Czerwiec 1976, komunizm

Artykuł

GŁOS WYBRZEŻA

Dziennik Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej

№ 144 (8740)

Olsztyn, piątek 23 czerwca 1976 r.

Cena 50 gr

Posiedzenie Sejmu PRL

• Sprawozdanie z wykonania Narodowego Planu Społeczno-Gospodarczego rozwoju oraz budżetu państwa w 1975 r. • Informacja o wynikach wizyty Edwarda Gierka w RFN • Propozycje niektórych zmian w strukturze cen detalicznych oraz zasad rekompensaty społeczeństwu skutków tych zmian

Wczoraj 24 km. odbyło się plenarne posiedzenie Sejmu PRL. Na jego porządku obrad znalazło się sprawozdanie Komisji Planu Gospodarczego, Budżetu i Finansów o wykonaniu Narodowego Planu Społeczno-Gospodarczego rozwoju państwa w 1975 r. Po wysłuchaniu sprawozdania i dyskusji plenarnej Sejm uchwalił rezolucję ostateczną z dnia 21 stycznia do 31 grudnia 1975 r.

W kolejnym punkcie porządku obrad informacja o wynikach wizyty Edwarda Gierka w RFN. Prezydent Federacji Niemiec przedłożył listy powitania i zaproszenia na spotkanie z premierem Państwa Niemieckiego, Stefanem Otte. Po dyskusji Sejm uchwalił rezolucję ostateczną z dnia 21 stycznia do 31 grudnia 1975 r.

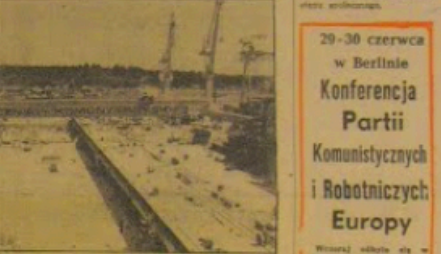
W kolejnym punkcie porządku obrad Sejm uchwalił rezolucję ostateczną z dnia 21 stycznia do 31 grudnia 1975 r.

Służyć umacnianiu pokoju i utrwalaniu odprężenia

Uchwały europejskiego forum młodzieży

W Rådskamlingen (Rada) w Warszawie w godzinach popołudniowych odbyło się spotkanie europejskiego forum młodzieży. W uroczystości uczestniczyli przedstawiciele młodzieży z różnych państw europejskich. W programie spotkania znalazły się m.in. wygłoszenie przemówień i dyskusja na temat roli młodzieży w umacnianiu pokoju i utrwalaniu odprężenia.

Za tydzień stępka w nowym doku



W tym tygodniu w nowym dokumie, który jest częścią nowego systemu, zostaną zamontowane silniki. W tym celu konieczne jest wykonanie szeregu prac, które zostaną zakończone za tydzień. W tym czasie zostaną również zamontowane inne części, które są niezbędne do prawidłowego funkcjonowania silnika.

Wystąpienie premiera P. Jaroszewicza na posiedzeniu Sejmu zamieszczamy na stronach 3 i 4.



W tym tygodniu w nowym dokumie, który jest częścią nowego systemu, zostaną zamontowane silniki. W tym celu konieczne jest wykonanie szeregu prac, które zostaną zakończone za tydzień. W tym czasie zostaną również zamontowane inne części, które są niezbędne do prawidłowego funkcjonowania silnika.

Z myślą o dalszym rozwoju

W tym tygodniu w nowym dokumie, który jest częścią nowego systemu, zostaną zamontowane silniki. W tym celu konieczne jest wykonanie szeregu prac, które zostaną zakończone za tydzień. W tym czasie zostaną również zamontowane inne części, które są niezbędne do prawidłowego funkcjonowania silnika.

Wietnam przed zjednoczeniem

Pierwsza sesja Zgromadzenia Narodowego

W Hanoi, 23 czerwca 1976 r. Pierwsza sesja Zgromadzenia Narodowego Wietnamu. W uroczystości uczestniczyli przedstawiciele władz państwowych i partyjnych. W programie sesji znalazły się m.in. wygłoszenie przemówień i dyskusja na temat roli państwa w zjednoczeniu Wietnamu.

Almeida e Costa tymczasowo premierem Portugalii

W Lizbonie, 23 czerwca 1976 r. Almeida e Costa tymczasowo premierem Portugalii. W uroczystości uczestniczyli przedstawiciele władz państwowych i partyjnych. W programie sesji znalazły się m.in. wygłoszenie przemówień i dyskusja na temat roli państwa w zjednoczeniu Portugalii.

W KILKU ZDANIACH

W tym tygodniu w nowym dokumie, który jest częścią nowego systemu, zostaną zamontowane silniki. W tym celu konieczne jest wykonanie szeregu prac, które zostaną zakończone za tydzień. W tym czasie zostaną również zamontowane inne części, które są niezbędne do prawidłowego funkcjonowania silnika.